

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2727/05
09.11.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Slađane Nakić-Momirović, Sonje Brkić, Zvezdane Lutovac i Nikole Stanojevića, članova veća, u parnici tužioca Sindikata "Nezavisnost" \"AA\", koga zastupa AB, protiv tuženih \"AA\", Samostalnog sindikata \"AA\" i Autonomnog sindikata \"AA\", radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv rešenja Okružnog suda u Prokuplju Gž.871/04 od 28.12.2004. godine, u sednici održanoj dana 09.11.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE rešenje Okružnog suda u Prokuplju Gž.871/04 od 28.12.2004. godine i predmet vraća drugostepenom sudu na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Prokuplju P.1840/04 od 11.10.2004. godine, je utvrđeno da je tužilac reprezentativni sindikat \"AA\", što su tuženi dužni da priznaju i trpe i tužiocu kao reprezentativnom sindikatu priznaju sva prava koja im po zakonu i kolektivnom ugovoru pripadaju. Određeno je da svaka stranka snosi svoje troškove.

Rešenjem Okružnog suda u Prokuplju Gž.871/04 od 28.12.2004. godine ukinuta je navedena presuda Opštinskog suda i tužba u ovoj pravnoj stvari odbačena.

Protiv drugostepene odluke blagovremeno je izjavio reviziju tužilac zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu odluku u smislu čl.386. ranije važećeg Zakona o parničnom postupku, koji se primenjuje na osnovu odredbi čl.491. stav 1. i 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/04) i nalazi da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju prvotuženi ima 822 radnika od kojih su 258 članovi tužioca. Tužilac je upisan u registar sindikalnih organizacija koji se vodi u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Nalazeći da je više od 15% zaposlenih kod prvotuženog učlanjeno u sindikat - tužioca, prvostepeni sud je primenom čl.137., 138. i 122. Zakona o radu usvojio tužbeni zahtev i utvrdio status tužioca kao reprezentativnog sindikata obavezujući tužene da tužiocu priznaju sva prava koja mu po zakonu i kolektivnom ugovoru iz ovog statusa pripadaju.

Pobijanom drugostepenom odlukom Okružni sud je na osnovu čl.366. ZPP ukinuo prvostepenu presudu i odbacio tužbu ocenjujući da se tužbom ne zahteva utvrđenje postojanja odnosno nepostojanja nekog prava ili pravnog odnosa, niti istinitost, odnosno neistinitost neke isprave u smislu čl.187. ZPP i da je tužilac upisan u registar sindikalnih organizacija, zbog čega tužilac nema pravni interes za podnošenje tužbe za utvrđenje, te da je prvostepeni sud trebao da tužbu odbaci u smislu čl.288. stav 2. ZPP.

Vrhovni sud nalazi da je u postupku pred drugostepenim sudom učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 1. ZPP usled pogrešne primene čl.187. i čl. 366. ZPP i neprimenjivanja odredbe čl.369. istog zakona, što je bilo od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke.

Odredbama čl.366. ZPP su propisane odluke koje okružni sud kao drugostepeni može doneti u postupku odlučivanja po žalbi. Zakonski uslovi za donošenje navedenih odluka bliže propisuju druge odredbe istog zakona. Prema čl.369. stav 2. i 3. ZPP, drugostepeni sud će ukinuti prvostepenu presudu i odbaciti tužbu ako su u postupku pred prvostepenim sudom učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. tač.3., 4. i 12. ZPP. Ukoliko je učinjena povreda iz čl.354. stav 2. tač.11. istog zakona, drugostepeni sud će obzirom na prirodu povrede ukinuti prvostepenu presudu i vratiti predmet nadležnom sudu ili će ukinuti prvostepenu odluku i odbaciti tužbu.

Iz sadržine pobijane odluke može se zaključiti da drugostepeni sud utvrđuje postojanje bitne povrede postupka pred prvostepenim sudom iz čl.354. stav 1. usled neprimenjivanja odredbi čl.187. i 288. ZPP. Revizijom se osnovano ukazuje da u konkretnom slučaju bitna povreda u postupku pred prvostepenim sudom koju utvrđuje okružni sud nije obuhvaćena citiranim čl.369. stav 2. ZPP i da okružni sud nije imao zakonsko ovlašćenje za odbačaj tužbe.

Istovremeno, pogrešan je zaključak drugostepenog suda o nepostojanju pravnog interesa za podnošenje tužbe, jer je ovakav zaključak drugostepenog suda zasnovan isključivo na nespornoj činjenici o upisu tužioca u registar

sindikalnih organizacija pred nadležnim ministarstvom, koji potvrđuje status tužioca kao reprezentativnog sindikata. Ova okolnost je nedovoljna za ocenu pravnog interesa tužioca u ovoj parnici.

Postojanje pravnog interesa i zahtev za pravnu zaštitu pred sudom predstavlja opštu procesnu pretpostavku. Za razliku od drugih vrsta tužbi gde se pravni interes pretpostavlja, izuzetno kod tužbe za utvrđenje, obzirom na sadržinu pravne zaštite koja se ovakvom tužbom obezbeđuje, postojanje pravnog interesa se odredbama čl.187. stav 2. ZPP izričito zahteva.

Prema čl.137. Zakona o radu ("Sl.glasnik RS" br.70/01, 73/01) reprezentativnost sindikata se određuje 1. upisom u registar, u skladu sa zakonom i drugim propisom; 2. prema broju članova na osnovu pristupnica. Odredbama čl.138. stav 1. istog zakona je propisano da se reprezentativnim sindikatom za zaključivanje kolektivnog ugovora kod poslodavca smatra sindikat u koji je učlanjeno najmanje 15% zaposlenih kod poslodavca.

Predmet ovog spora je zahtev za utvrđenje reprezentativnosti sindikata zbog osporene pregovaračke legitimacije sindikata kod poslodavca. Prema sadržini tužbe, prvotučeni i pored pismenog zahteva nije prihvatio učešće tužioca u postupku zaključivanja Pojedinačnog kolektivnog ugovora 07.07.2004. godine a tokom postupka je osporavao status tužioca kao reprezentativnog sindikata kompanije iako okolnost da je tužilac upisan u registar sindikalnih organizacija kod nadležnog organa nije bila sporna. Zbog pogrešne primene propisa ove okolnosti nisu bile predmet ocene drugostepenog suda, kao ni citirane zakonske odredbe koje pitanja reprezentativnosti sindikata regulišu.

U ponovnom postupku Okružni sud će otkloniti ukazane nepravilnosti i ispitati pravilnost i zakonitost prvostepene odluke, u smislu čl.365. ZPP.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci rešenja, na osnovu čl.394. stav 1. u vezi čl.400. ZPP.

Predsednik veća-sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg